

منحصر می‌باشد و اطلاعاتی که منسللاً در مجموعه نشریات "جینز دیفنس" و دیگر منابع مشابه منتشر می‌شود حاصل آن که در مورد صحت و دقت این گونه مآخذ-در عین حال که از سوی نشریات رسمی و غیر رسمی داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرند- هیچ‌گونه اطمینانی نیست.

البته آگاهی از آراء و ارزیابی‌های دیگران در این گونه مسائل جالب توجه است ولی آیا نباید این گونه مطالب را به صورتی غیر رسمی هم که شده، مورد نقد و ارزیابی قرار داد؟ اگر قرار است -- آن گونه که از تلاش‌هایی همانند تلاش نگاه به نظر می‌آید باب طرح و بحث مباحثی از این دست در ایران نیز باز شود، احتمالاً باید در مورد سنت حاکم بر آن چه محرمانه تلقی می‌شود و غیر قابل بحث و آن چه نیز می‌تواند مطرح گردد و موضوع بحث قرار گیرد، تجدید نظری صورت گیرد. در واقع یکی از دلایل اصلی ناکامی تلاش‌های پیشین در این زمینه ناتوانی در ارائه مطالب و مباحثی بوده است که به نحوی ملموس و مستقیم با مسائل مبتلابه جامعه ارتباط داشته باشد. مسائل دفاعی و امنیتی کشور از این گونه مسائل هستند و در صورت توفیق در ایجاد یک چنین پیوندی، دلیلی ندارد که نتوان از تبدیل نگاه به یکی دیگر از تلاش‌های مشابه تاریخ مطبوعات ایران جلوگیری نمود.

نهادهای ذی‌ربط با توجه به دانش و آگاهی خود به خوبی می‌توانند از آنچه در منابع عمومی خارجی در رابطه با این مسائل منتشر می‌شود، میان مجموعه‌ای از مباحث و مسائل که آن را می‌توان در حیطه دانسته‌های عمومی تلقی کرد و مباحث و مسائل غیر آن، تفکیک قائل شده، نقد و نظری را در این زمینه باب کنند که وجه یک سوبه این بحث را تغییر دهد.

مفتخو ۲۱۷

کاوه بیات

تحکیم کثرت‌گرایی

نشست آبان‌ماه دفتر تحکیم وحدت در اصفهان به قصد انجام انتخابات شورای مرکزی برگزار گردید. در این انتخابات ناتمام، ابتدا صلاحیت یکی از نامزدها رد شد ولی پس از بحث و بررسی بسیار مورد تأیید قرار گرفت. گروهی از شرکت‌کنندگان به این تصمیم اعتراض کردند و با خودداری از رأی دادن، انتخابات را بی‌نتیجه گذاشتند.

این ماجرا که در حوزه فعالیت‌های دانشجویی امری طبیعی و مسبوق به سابقه است، در روزنامه کیهان بیشترین بازتاب را داشت. کیهان ابتدا در خبری کوتاه و سپس در روز بعد به صورت تیتز بزرگ و با طول و تفصیل بسیار به این موضوع پرداخت.

“ماجرای اصفهان” از نظر کیهان نشانه وجود دودستگی و انشعاب در دفتر تحکیم وحدت بود. به زعم کیهان شاخه اکثریت “ملی گرا” می خواهد اقلیت “ارزشگرا” را حذف نماید و این حذف چیزی نیست جز “کودتای خاموش جریان غیر انقلابی و متمایل به گروه های ملی گرا ... و فعالیت خزنده این جریان برای تهی کردن جنبش دانشجویی از صفات انقلابی گری ...”^۱ تحلیل کیهان دو واکنش در پی داشت که هر دو از جهتی قابل تأمل اند. یکی جوایبه شاخه تهران دفتر تحکیم که رسماً انشعاب و دودستگی را تکذیب می کرد و دیگری اظهارات ابراهیم شیخ عضو شورای مرکزی دفتر تحکیم که در مصاحبه با ایرنا گفت: “دفتر تحکیم وحدت به معنای واقعی اتحادیه ای است که بر مبنای یک ائتلاف از شخصیت های حقوقی انجمن های اسلامی دانشجویان سراسر کشور شکل گرفته است ... هر کدام از این انجمن ها دارای دیدگاه های ... خاص خود هستند و طبیعتاً اختلاف نظر در پاره ای مسائل دارند [اما این] اختلاف نظرها عمیق نیست و

مباحثی چون دسته بندی ها و فراکسیون های متفاوت در این تشکل دانشجویی صحت ندارد.”^۲

هم در جوایبه تحکیم و هم در مصاحبه ابراهیم شیخ، موضوع وجود اختلاف ها در تحکیم تأیید شده بود. اما نکته هر دو بر این بود که وجود اختلاف امری طبیعی است و لزوماً به معنای انشعاب (و بدتر از آن حذف) نمی باشد.

آن چه این موضع گیری را تأیید می کند، نظر رسمی دفتر تحکیم در همایش انسداد سیاسی است که در اوایل آذرماه در دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار شد. در این همایش دفاع از حقوق زندانیان سیاسی - فارغ از دیدگاه های سیاسی آنان - مطرح بود و در قطعنامه پایانی همایش نیز از زندانیانی نام برده شد که به لحاظ فکری شباهت چندانی به تحکیم وحدت نداشتند. این موضع گیری نشان داد که گرایش غالب در تحکیم بر آن است تا تمایز خود را با صاحبان دیدگاه های حذفی به روشن ترین وجه آشکار کند. در چنین دیدگاهی تقسیم بندی “خودی و غیر خودی” رنگ می بازد و همه “شهروندان” صاحب حق حیات سیاسی اند. این دیدگاه نظراً نمی تواند به حذف رقیبان بینجامد و امید است که عملاً هم نینجامد.

سعید شریفی

۱- روزنامه کیهان، ۲۶ آبان، شماره ۱۶۵۹۲.

۲- روزنامه ایران، ۲۹ آبان شماره ۱۶۷۲.

